

ABC Pracodawcy

Podstawowe informacje dla nauczycieli zawodu

ABC Pracodawcy

Podstawowe informacje dla nauczycieli zawodu

Warunki zatrudnienia młodocianych:

1. ukończone gimnazjum,
2. zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do podjęcia pracy.

Uwaga wyjątek:

1. osoba, która nie ukończyła gimnazjum
2. osoba nie mająca 16 lat, która ukończyła gimnazjum
3. osoby nie mająca 16 lat, która nie ukończyły gimnazjum

Rozporządzenie MPiPSz 5.12.2002 r. w sprawie przypadków, w których wyjątkowo jest dopuszczalne zatrudnianie młodocianych, którzy nie ukończyli gimnazjum, osób nie mających 16 lat, które ukończyły gimnazjum oraz osób, nie mających 16 lat, które nie ukończyły gimnazjum (Dz. U.2.214.1808).

Uwaga – warunek:

1. Wniosek przedstawiciela ustawowego lub opiekuna
2. Wyrażenia zgody na zatrudnienie przez przedstawiciela ustawowego lub opiekuna tej osoby;
3. Przedstawienia zaświadczenia lekarza, uprawnionego do przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników, stwierdzającego, że praca danego rodzaju nie zagraża zdrowiu tej osoby;
4. Przedstawienia pozytywnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej
5. Zezwolenie dyrektora gimnazjum na spełnienie obowiązku szkolnego poza szkołą

Formy zatrudnienia młodocianych – przygotowanie zawodowe :

1. Nauka zawodu
2. Przyuczenie do wykonywania określonej pracy

Pracownik młodociany

Pracownikiem młodocianym jest osoba, która ukończyła 16 lat, a nie przekroczyła 18 lat. Zgodnie z nowelizacją Kodeksu pracy z dniem 1 września 2018 roku młodocianym w rozumieniu K.p. będzie osoba, która ukończyła 15 lat, a nie przekroczyła 18 lat. Zabronione będzie zatrudnianie osoby, która nie ukończyła 15 lat. Powyższa zmiana wiąże się z obniżeniem wieku szkolnego.

Do zawierania i rozwiązywania z młodocianymi umów o pracę mają zastosowanie przepisy kodeksu pracy dotyczące umów o pracę na czas nieokreślony ze zmianami przewidzianymi w art. 195 i 196. Umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego powinna określać w szczególności:

1. Rodzaj przygotowania zawodowego (nauka zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy),
2. Czas trwania i miejsce odbywania przygotowania zawodowego,
3. Sposób dokształcania teoretycznego,
4. Wysokość wynagrodzenia (art. 195kp.).

Wypowiedzenie umowy o pracę pracownikowi młodocianemu:

1. Nie wypełniania przez młodocianego obowiązków wynikających z umowy o pracę lub obowiązku dokształcania się, pomimo stosowania wobec niego środków wychowawczych.
2. Ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy.
3. Reorganizacji zakładu pracy uniemożliwiającej kontynuowanie przygotowania zawodowego.
4. Stwierdzenie nieprzydatności młodocianego do pracy, w zakresie której odbywa przygotowanie zawodowe.
5. Rozwiązanie w trybie natychmiastowym
6. Porozumienie stron

Szczególna ochrona zdrowia pracownika młodocianego:

1. **BADANIA LEKARSKIE:**
 - a. Wstępne badania lekarskie, zmiana stanowiska/ badania okresowe / kontrolne.
 - b. Jeżeli lekarz orzecznik orzeknie, że dana praca zagraża zdrowiu młodocianego, pracodawca jest obowiązany przenieść go do innej pracy. W przypadku braku takiej możliwości, obowiązany jest do natychmiastowego rozwiązania stosunku pracy i wypłacenia odszkodowania w wysokości wynagrodzenia za okres pozostawania bez pracy.
2. **SZKOLENIE BHP**
 - a. Szkolenie wstępne/ szkolenie przy przeniesieniu do innej pracy/ szkolenie okresowe.
3. **RYZYKO ZAWODOWE**
 - a. Poinformować o ryzyku zawodowym; poinformowanie o zasadach ochrony przed zagrożeniami.
 - b. Poinformowanie o ryzyku zawodowym przedstawicieli ustawowych.
4. Czas pracy pracownika młodocianego – do czasu pracy pracownika młodocianego wliczamy czas nauki:
 - a. W wieku do 16 lat –nie może przekroczyć 6 h na dobę.
 - b. W wieku powyżej 16 lat nie może przekroczyć 8h na dobę.
 - c. Pracownik ma prawo do przerwy 30 min., jeżeli dobowy wymiar czasu pracy przekracza 4,5 h

- d. NIE WOLNO ZATRUDNIAĆ MŁODOCIANEGO W GODZINACH NALICZBOWYCH ORAZ W PORZE NOCNEJ
- e. Dobowy odpoczynek –obejmuje porę nocną i trwa nieprzerwalnie nie mniej niż 14 godzin
- f. Tygodniowy odpoczynek –co najmniej 48 godzin , który winien obejmować niedzielę
- g. Pora nocna przypada pomiędzy godzinami:
- h. Dla młodocianych poniżej 16 lat –20.00 –6.00
- i. Dla młodocianych powyżej 16 lat –22.00 –6.00

Urlop pracownika młodocianego:

1. Po 6 miesiącach od rozpoczęcia pierwszej pracy –12 dni roboczych.
2. Z upływem roku –26 dni roboczych.
3. W roku ukończenia 18 lat –20 dni roboczych, jeżeli prawo do urlopu uzyskał przed ukończeniem 18 lat–młodociany ma prawo do urlopu w okresie ferii szkolnych.
4. Możliwość udzielenia urlopu zaliczkowego przez pracodawcę na wniosek pracownika w przypadku nie nabycia prawa do urlopu wypoczynkowego -młodociany ma prawo wnioskować o urlop bezpłatny w okresie ferii szkolnych (łącznie nie może przekroczyć z urlopem wypoczynkowym 2 miesięcy).

Prace wzbronione młodocianym – pracodawca ma obowiązek opracowania:

1. Wykazu prac wzbronionych pracownikom młodocianym (RM 24.08.2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudnienia przy niektórych z tych prac (Dz.U.200.2047).
2. Rodzaj prac i wykazu stanowisk, na których mogą wykonywać pracę pracownicy młodociani
3. Zamieszczenie w Regulaminie pracy wykazu prac wzbronionych/dozwolonych pracownikom młodocianym.
4. Zamieszczenie w jednostkach organizacyjnych zakładu pracy wykazu prac wzbronionych młodocianym i stanowisk na których są wykonywane te prace.
5. Zatrudnienie młodocianego przy pracach wzbronionych jest dopuszczalne w wieku powyżej 16 lat, jeżeli prace wzbronione są ujęte w programie przygotowania zawodowego, gdy praca nie ma charakteru stałego, czas pracy jest każdorazowo ewidencjonowany.

PRZEPISY PRAWNE DOTYCZĄCE ORGANIZACJI NAUKI ZAWODU

Praktyczna nauka zawodu młodocianych:

1. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz.U. Nr 24, poz 141,z późniejszymi zmianami);
2. Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz.U. Nr 17, poz. 92., Dz.U.z 1997r. Nr 121, poz. 770, poz. 769, Dz.U. z 2001 r., Nr. 129, poz.1445);
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowaniawzawodowego młodocianych i ich wynagradzania (Dz.U. Nr 60, poz. 278, Dz.U z 2002r., Nr 197, poz. 1663);
4. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 13 czerwca 2003r.w sprawie rodzajów, organizacji oraz sposobu działania publicznych placówekkształcenia ustawicznego i publicznych placówek kształcenia praktycznego, w tympublicznych ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego. (Dz.U. z 2003r.Nr 132, poz. 1225);
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 13 czerwca 2003r.w sprawie ramowych statutów: publicznego centrum kształcenia ustawicznego,publicznego ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego oraz publicznego centrum kształcenia praktycznego. (Dz.U. z 2003r. Nr 132, poz. 1226);
6. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. Nr 222, poz.1868);
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 września 2001 r. w sprawieszczegółowych zasad i trybu przeprowadzania egzaminów eksternistycznych orazszczegółowych zasad odpłatności za ich przeprowadzanie (Dz. U. Nr 118, poz. 1259oraz z 2002 r. Nr 46, poz. 434 i Dz.U. z 2003r. Nr 49, poz. 412);
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 4 grudnia 2002r.w sprawie egzaminów kwalifikacyjnych na tytuły czeladnika i mistrza w zawodzie,przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz.U. z 2003r.Nr 20, poz. 171);

Organizacja nauki zawodu:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329, z późn. zm.);
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 1 lipca 2002r. w sprawiepraktycznej nauki zawodu. (Dz.U. z 2002r. Nr 113, poz. 988,z 2003r. Nr 192, poz. 1875);

3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 kwietnia 2002r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz.U. Nr 63, poz. 571);
4. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 kwietnia 2002 r.w sprawie organizacji roku szkolnego (Dz. U. Nr 46, poz. 432 oraz z 2003 r. Nr 104,poz. 965, Nr 141, poz. 1362);
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 3 lutego 2003r.w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminupotwierdzającego kwalifikacje zawodowe. (Dz.U. z 2003r. Nr 49, poz. 411);
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 marca 2001 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (Dz. U.Nr 29, poz. 323 i Nr 128, poz. 1419, z 2002 r. Nr 46, poz. 433, Nr 155, poz. 1289i Nr 214, poz. 1807, Dz.U. z 2003r. Nr 26, poz. 225);
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 10 września 2002r.w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli. (Dz.U. z 2002r. Nr 155, poz. 1288);
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r.w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15,poz. 142 i Nr 137, poz. 1155 oraz z 2003 r. Nr 39, poz. 337, Nr 116, poz. 1093);
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624 i z 2002 r. Nr 10, poz. 96, Dz.U. z 2003r. Nr 146, poz. 1416);
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2001 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do publicznych przedszkoli i szkół oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych (Dz. U. Nr 97, poz. 1054, z 2002 r. Nr 14, poz. 131 i Nr 127, poz. 1093, Dz.U. z 2003r. Nr 2, poz. 21)

Bezpieczeństwo i higiena pracy:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r.w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. (Dz.U. z 2003r. Nr 6, poz. 69);
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 15 września 1997r. w sprawie badań lekarskich kandydatów do szkół ponadpodstawowych lub wyższych, uczniów tych szkół oraz studentów i uczestników studiów doktoranckich, którzy w trakcie praktycznej nauki zawodu lub studiów są narażeni na działanie czynników szkodliwych, uciążliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia, oraz sposobu dokumentowania tych badań (Dz. U. Nr 120, poz. 767, z roku 1998 Dz.U. Nr 58. poz.374).

Kodeks Pracy

DZIAŁ DZIEWIĄTY

ZATRUDNIANIE MŁODOCIANYCH

Rozdział I

Przepisy ogólne

Art. 190. § 1. Młodocianym w rozumieniu kodeksu jest osoba, która ukończyła 15 lat, a nie przekroczyła 18 lat.

§ 2. Zabronione jest zatrudnianie osoby, która nie ukończyła 15 lat.

Art. 191. § 1. Wolno zatrudniać tylko tych młodocianych, którzy:

- 1) ukończyli co najmniej szkołę podstawową,
- 2) przedstawią świadectwo lekarskie stwierdzające, że praca danego rodzaju nie zagraża ich zdrowiu.

§ 2. Młodociany nie posiadający kwalifikacji zawodowych może być zatrudniony tylko w celu przygotowania zawodowego.

§ 3. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia zasady i warunki odbywania przygotowania zawodowego oraz zasady wynagradzania młodocianych w tym okresie.

§ 4. Przepisy § 1 pkt 1 i § 2 nie dotyczą młodocianych zatrudnianych przy lekkich pracach sezonowych i dorywczych, które określą, w drodze zarządzeń, właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej.

§ 5. Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej może w drodze rozporządzenia określić przypadki, w których wyjątkowo jest dopuszczalne:

- 1) zatrudnianie młodocianych, którzy nie ukończyli szkoły podstawowej,
- 2) zwolnienie młodocianych nie posiadających kwalifikacji zawodowych od odbycia przygotowania zawodowego,
- 3) zatrudnianie osób nie mających 15 lat, które ukończyły szkołę podstawową.

Art. 192. Pracodawca jest obowiązany zapewnić młodocianym pracownikom opiekę i pomoc, niezbędną dla ich przystosowania się do właściwego wykonywania pracy.

Art. 193. Pracodawca jest obowiązany prowadzić ewidencję pracowników młodocianych.

Rozdział II

Zawieranie i rozwiązywanie umów o pracę w celu przygotowania zawodowego

Art. 194. Do zawierania i rozwiązywania z młodocianymi umów o pracę w celu przygotowania zawodowego mają zastosowanie przepisy kodeksu dotyczące umów o pracę na czas nie określony ze zmianami przewidzianymi w art. 195 i 196.

Art. 195. § 1. Umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego powinna określać w szczególności:

- 1) rodzaj przygotowania zawodowego (nauka zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy),
- 2) czas trwania i miejsce odbywania przygotowania zawodowego,
- 3) sposób dokształcania teoretycznego,
- 4) wysokość wynagrodzenia.

§ 2. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia określić przypadki, w których jest dopuszczalne zawieranie na czas określony umów o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Art. 196. Rozwiązanie za wypowiedzeniem umowy o pracę zawartej w celu przygotowania zawodowego dopuszczalne jest tylko w razie:

- 1) niewypełnienia przez młodocianego obowiązków wynikających z umowy o pracę lub obowiązku dokształcania się, pomimo stosowania wobec niego środków wychowawczych,
- 2) ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy,
- 3) reorganizacji zakładu pracy uniemożliwiającej kontynuowanie przygotowania zawodowego,
- 4) stwierdzenia nieprzydatności młodocianego do pracy, w zakresie której odbywa przygotowanie zawodowe.

Rozdział III

Dokształcanie

Art. 197. § 1. Pracownik młodociany jest obowiązany dokształcać się do ukończenia 18 lat, chyba że uzyskał on kwalifikacje zawodowe przez naukę w szkole.

§ 2. W szczególności pracownik młodociany jest obowiązany:

- 1) do dokształcania się w zakresie **szkoły** podstawowej, jeżeli szkoły takiej nie ukończył,

2) do doksztalcania się zawodowego lub w zakresie szkoły ogólnokształcącej.

Art. 198. Pracodawca jest obowiązany zwolnić młodocianego od pracy na czas potrzebny do wzięcia udziału w zajęciach szkoleniowych w związku z doksztalcaniem się.

Art. 199. Jeżeli młodociany nie ukończył przygotowania zawodowego przed osiągnięciem 18 lat, obowiązek doksztalcania się, stosownie do przepisów art. 197, może być przedłużony do czasu ukończenia przygotowania zawodowego.

Art. 200. Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej może w drodze rozporządzenia określić przypadki, w których wyjątkowo jest dopuszczalne zwolnienie młodocianych od obowiązku doksztalcania się.

Rozdział IV

Szczególna ochrona zdrowia

Art. 201. § 1. Młodociany podlega wstępnym badaniom lekarskim przed przyjęciem do pracy oraz badaniom okresowym i kontrolnym w czasie zatrudnienia.

§ 2. Jeżeli lekarz orzeknie, że dana praca zagraża zdrowiu młodocianego, pracodawca jest obowiązany zmienić rodzaj pracy, a gdy nie ma takiej możliwości, niezwłocznie rozwiązać umowę o pracę i wypłacić odszkodowanie w wysokości wynagrodzenia za okres wypowiedzenia. Przepis art. 51 § 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 202. § 1. Czas pracy młodocianego w wieku do 16 lat nie może przekraczać 6 godzin na dobę.

§ 2. Czas pracy młodocianego w wieku powyżej 16 lat nie może przekraczać 8 godzin na dobę.

§ 3. Do czasu pracy młodocianego wlicza się czas nauki bez względu na to, czy odbywa się ona w godzinach pracy, jednakże w wymiarze nie przekraczającym 18 godzin tygodniowo.

§ 4. (skreślony).

Art. 203. § 1. Młodocianego nie wolno zatrudniać w godzinach nadliczbowych ani w porze nocnej.

§ 2. Przerwa w pracy młodocianego obejmująca porę nocną powinna trwać nie mniej niż 14 godzin.

Art. 204. § 1. Nie wolno zatrudniać młodocianych przy pracach wzbronionych, których wykaz ustala w drodze rozporządzenia Rada Ministrów.

§ 2. (skreślony).

§ 3. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może zezwolić na zatrudnianie młodocianych w wieku powyżej 16 lat przy niektórych rodzajach prac wzbronionych, jeżeli jest to potrzebne do odbycia przygotowania zawodowego, określając jednocześnie warunki zapewniające szczególną ochronę zdrowia młodocianych zatrudnionych przy tych pracach.

Rozdział V

Urlopy wypoczynkowe

Art. 205. § 1. Młodociany uzyskuje z upływem 6 miesięcy od rozpoczęcia pierwszej pracy prawo do urlopu w wymiarze 12 dni **roboczych**.

§ 2. Z upływem roku pracy młodociany uzyskuje prawo do urlopu w wymiarze 26 dni roboczych. Jednakże w roku kalendarzowym, w którym kończy on 18 lat, ma prawo do urlopu w wymiarze 20 dni roboczych, jeżeli prawo do urlopu uzyskał przed ukończeniem 18 lat.

§ 3. Młodocianemu uczęszczającemu do szkoły należy udzielić urlopu w okresie ferii szkolnych.

§ 4. Pracodawca jest obowiązany na wniosek młodocianego, ucznia szkoły dla pracujących, udzielić mu w okresie ferii szkolnych urlopu bezpłatnego w wymiarze nie przekraczającym łącznie z urlopem wypoczynkowym 2 miesięcy. Okres urlopu bezpłatnego wlicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

§ 5. W sprawach nie uregulowanych przepisami niniejszego rozdziału do urlopów przysługujących młodocianym stosuje się przepisy działu siódmego.

Rozdział VI

Rzemieślnicze przygotowanie zawodowe

Art. 206. § 1. Przepisy art. 190-205 stosuje się odpowiednio do młodocianych zatrudnionych na podstawie umowy o przygotowanie zawodowe u pracodawców będących rzemieślnikami, z zastrzeżeniem odrębności określonych na podstawie § 2.

§ 2. Minister Pracy i Polityki Socjalnej może określić, w drodze rozporządzenia, odrębności w zakresie sposobu prowadzenia przygotowania zawodowego u pracodawców będących rzemieślnikami oraz trybu przeprowadzania egzaminów stwierdzających kwalifikacje zawodowe po zakończeniu tego przygotowania.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 maja 1996 r.

w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania.

(Dz. U. z dnia 30 maja 1996 r.)

Na podstawie art. 191 § 3 i art. 195 § 2 Kodeksu pracy zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników, zwanych dalej "młodocianymi", może odbywać się przez:

- 1) naukę zawodu,
- 2) przyuczenie do wykonywania określonej pracy.

2. Nauka zawodu ma na celu przygotowanie młodocianego do pracy w charakterze wykwalifikowanego robotnika lub czeladnika i obejmuje praktyczną naukę zawodu organizowaną u pracodawcy na zasadach ustalonych w odrębnych przepisach oraz kształcenie teoretyczne.

3. (1) Przyuczenie do wykonywania określonej pracy ma na celu przygotowanie młodocianego do pracy w charakterze przyuczonego robotnika i może dotyczyć wybranych prac związanych z nauką zawodu, o której mowa w § 6 ust. 2 i 3.

§ 2. (2) 1. (3) Przygotowanie zawodowe młodocianych może prowadzić:

- 1) pracodawca,
- 2) osoba prowadząca zakład pracy w imieniu pracodawcy,
- 3) osoba zatrudniona u pracodawcy – pod warunkiem posiadania kwalifikacji wymaganych od instruktorów praktycznej nauki zawodu, określonych w przepisach dotyczących praktycznej nauki zawodu.

2. Kwalifikacje, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą pracodawców, w imieniu których przygotowanie zawodowe młodocianych prowadzą uprawnieni do tego pracownicy.

§ 3. Pracodawca jest obowiązany zawrzeć z młodocianym na piśmie umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, stosownie do przepisów art. 195 § 1 Kodeksu pracy.

§ 3a. (4) O zawarciu umowy, o której mowa w § 3, pracodawca zawiadamia wójta(burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania młodocianego, a w przypadku pracodawcy będącego rzemieślnikiem - również izbę rzemieślniczą właściwą zewzględna siedzibę rzemieślnika.

§ 3b. (5) Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o "izbie rzemieślniczej", należy przez to rozumieć także cech, jeżeli sprawuje on nadzór nad przebiegiem przygotowania zawodowego rzemieślników młodocianych na podstawie upoważnienia udzielonego przez izbę rzemieślniczą, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 979).

§ 3c. (6) Przepisy § 1 ust. 2, § 2, 3, 5, 8-10, § 11 ust. 6, § 14 i § 15 ust. 3 odnoszące się do pracodawców stosuje się odpowiednio do pracodawców będących rzemieślnikami.

§ 4. (7) W razie konieczności wypowiedzenia młodocianemu umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu, pracodawca zawiadamia przedstawiciela ustawowego młodocianego lub jego opiekuna oraz szkołę, jeżeli młodociany kształci się w szkole, a także izbę rzemieślniczą, jeżeli pracodawcą jest rzemieślnik, w celu umożliwienia młodocianemu kontynuowania nauki zawodu w dotychczasowym lub pokrewnym zawodzie.

Rozdział 2

Nauka zawodu

§ 5. (8) 1. Umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu zawiera pracodawca z młodocianym w terminie przyjęcia kandydatów do zasadniczych szkół zawodowych.

2. Jeżeli młodociany nie kształci się w zasadniczej szkole zawodowej, umowa o pracę, o której mowa w ust. 1, może być zawarta w innym terminie.

§ 6. (9) 1. Nauka zawodu trwa nie krócej niż 24 miesiące i nie dłużej niż 36 miesięcy, z zastrzeżeniem § 12.

2. (10) Zawody, w których odbywa się nauka zawodu oraz czas jej trwania, określają przepisy dotyczące klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

3. (11) Nauka zawodu u pracodawców będących rzemieślnikami może odbywać się także w zawodach odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła, nieujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, określonych w przepisach dotyczących klasyfikacji zawodów specjalności dla potrzeb rynku pracy.

§ 7. Zatrudnienie młodocianego odbywającego naukę zawodu jest dopuszczalne tylko przy pracach objętych programem praktycznej nauki zawodu.

§ 8. (12) Pracodawca zatrudniający młodocianego w celu nauki zawodu:

1) (13) realizuje program nauczania dopuszczony do użytku szkolnego uwzględniający podstawę programową kształcenia w zawodzie występującym w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego lub realizuje program zapewniający spełnienie wymagań egzaminacyjnych określonych w standardach będących podstawą przeprowadzania egzaminu kwalifikacyjnego na tytuł czeladnika w zawodach nieujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, określonych w przepisach dotyczących klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy,

2) zapewnia, aby osoby szkolące młodocianych posiadały kwalifikacje, o których mowa w § 2 ust. 1.

§ 9. (14) Pracodawca zatrudniający w celu nauki zawodu większą liczbę młodocianych, niż wynika to z jego potrzeb, może zawierać z młodocianymi umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego na czas określony, jednak nie krótszy niż okres kształcenia określony w przepisach, o których mowa w § 6 ust. 2, lub okres kształcenia wymagany do przystąpienia do egzaminu kwalifikacyjnego na tytuł czeladnika. Przepis § 8 pkt 1 stosuje się odpowiednio.

§ 10. (15) 1. Pracodawca zatrudniający młodocianych w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu:

- 1) kieruje ich na doksztalcanie teoretyczne do zasadniczej szkoły zawodowej albo
- 2) kieruje ich na doksztalcanie teoretyczne do ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego, albo
- 3) organizuje doksztalcanie teoretyczne we własnym zakresie.

2. (16) W przypadku organizowania doksztalcania teoretycznego, o którym mowa w ust. 1 pkt

3, pracodawca realizuje obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu teoretycznego kształcenia zawodowego wynikające z odpowiedniego programu, o których mowa w § 8 pkt 1.

3. Młodocianym zatrudnionym w celu nauki zawodu i doksztalcającym się w ośrodkach doksztalcania i doskonalenia zawodowego, znajdujących się w innej miejscowości niż miejsce zamieszkania i miejsce pracy młodocianych, pracodawca może sfinansować koszty dojazdu i pobytu w ośrodku.

§ 11. 1. Nauka zawodu młodocianego kończy się egzaminem.

2. (17) Młodociany zatrudniony u pracodawcy niebędącego rzemieślnikiem, doksztalcającym się w zasadniczej szkole zawodowej zdaje egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe bezpośrednio po uzyskaniu świadectwa ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej, zgodnie z przepisami dotyczącymi warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.

3. (18) Młodociany zatrudniony u pracodawcy niebędącego rzemieślnikiem, doksztalającą się w ośrodku doksztalania i doskonalenia zawodowego lub u pracodawcy zdaje egzamin kwalifikacyjny na tytuł wykwalifikowanego robotnika, zgodnie z przepisami dotyczącymi zasad i warunków podnoszenia kwalifikacji zawodowych i wykształcenia ogólnego dorosłych.

4. (19) Młodociany zatrudniony u pracodawcy będącego rzemieślnikiem zdaje egzamin kwalifikacyjny na tytuł czeladnika przeprowadzany przez komisje egzaminacyjne iz rzemieślniczych, zgodnie z przepisami dotyczącymi egzaminów kwalifikacyjnych na tytuł czeladnika i mistrza w zawodzie.

5. (20) (uchylony).

6. (21) Pracodawca zatrudniający młodocianych:

1) pokrywa koszty przeprowadzenia egzaminów, o których mowa w ust. 2-4, zdawanych w pierwszym wyznaczonym terminie,

2) może pokryć koszty egzaminu poprawkowego.

7. (22) (uchylony).

§ 12. (23) 1. Jeżeli młodociany doksztalający się w zasadniczej szkole zawodowej nieotrzymał promocji do klasy programowo wyższej lub nie ukończył szkoły, pracodawca, na wniosek młodocianego, albo izba rzemieślnicza, na wniosek pracodawcy będącego rzemieślnikiem i młodocianego, może przedłużyć czas trwania nauki zawodu, nie więcej jednak niż o 12 miesięcy, w celu umożliwienia dokończenia nauki w szkole, a w innych uzasadnionych przypadkach nie więcej niż o 6 miesięcy.

2. Pracodawca, na wniosek młodocianego, a jeżeli pracodawcą jest rzemieślnik – izba rzemieślnicza, na wniosek pracodawcy będącego rzemieślnikiem i młodocianego, może wyrazić zgodę na skrócenie czasu trwania nauki zawodu, nie więcej jednak niż o 12 miesięcy, jeżeli młodociany nie doksztala się w zasadniczej szkole zawodowej.

§ 13. Osoby, które przed ukończeniem nauki zawodu osiągnęły pełnoletność, kończą tę naukę na warunkach określonych dla młodocianych.

§ 14. (24) 1. W razie przerwania nauki zawodu i podjęcia jej w tym samym lub pokrewnym zawodzie u innego pracodawcy, czas odbytej poprzednio nauki zawodu wlicza się młodocianemu do okresu wymaganego do obycia przygotowania zawodowego, po sprawdzeniu stopnia opanowania zawodu, jeżeli przerwa w nauce zawodu nie trwała dłużej niż 12 miesięcy.

2. Zaliczenia praktycznej nauki zawodu dokonuje pracodawca, który przyjął młodocianego do nauki zawodu, a zaliczenia przedmiotów teoretycznych – w zakresie realizowanym w okresie odbywania przygotowania zawodowego u poprzedniego pracodawcy – dokonuje podmiot prowadzący teoretyczne kształcenie zawodowe tego

młodocianego w czasie odbywania przez niego przygotowania zawodowego u nowego pracodawcy.

3. Przepisy ust. 1 i 2 dotyczą odpowiednio młodocianych, którzy rozpoczęli naukę zawodu na innej podstawie niż umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego, lecz nauki tej nie ukończyli.

Rozdział 3

Przyuczenie do wykonywania określonej pracy

§ 15. 1. Przyuczenie młodocianego do wykonywania określonej pracy może trwać od 3 do 6 miesięcy.

2. (25) W odniesieniu do młodocianych uczestników Ochotniczych Hufców Pracy okres ustalony w ust. 1 może być przedłużony do czasu ukończenia gimnazjum i trwać łącznie nie dłużej niż 22 miesiące.

3. (26) Czas trwania, zakres oraz program przyuczenia do wykonywania określonej pracy ustala pracodawca, przyjmując wybrane treści programu nauczania dopuszczonego do użytku szkolnego w zawodach występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego lub programu zapewniającego spełnienie wymagań egzaminacyjnych określonych w standardach będących podstawą przeprowadzania egzaminu kwalifikacyjnego na tytuł czeladnika w zawodach nieujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, określonych w przepisach dotyczących klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy.

§ 16. 1. Przyuczenie do wykonywania określonej pracy kończy się egzaminem sprawdzającym.

2. Młodociani zatrudnieni u pracodawców nie będących rzemieślnikami składają egzamin, którym mowa w ust. 1, bezpośrednio u swoich pracodawców.

3. Młodociani zatrudnieni u pracodawców będących rzemieślnikami składają egzamin, którym mowa w ust. 1, przed komisją egzaminacyjną izby rzemieślniczej, na zasadach określonych przez Związek Rzemiosła Polskiego.

§ 17. 1. Jeżeli wynik egzaminu jest pozytywny, pracodawca lub izba rzemieślnicza wydaje zaświadczenie stwierdzające nabycie umiejętności w wykonywaniu prac, których dotyczyło przyuczenie, oraz określając jego rodzaj, czas trwania i uzyskaną ocenę.

2. W razie negatywnego wyniku egzaminu pracodawca, a w odniesieniu do pracodawcy będącego rzemieślnikiem - izba rzemieślnicza ustala, na jaki okres należy przedłużyć przyuczenie do wykonywania określonej pracy, z tym jednak, że okres ten nie może przekroczyć 3 miesięcy.

§ 18. Młodocianemu, który ukończył przyuczenie do wykonywania określonej pracy z wynikiem pozytywnym i podjął naukę zawodu obejmującą zakres przyuczenia do wykonywania określonej pracy, zalicza się okres przyuczenia do okresu praktycznej nauki zawodu.

§ 18a. (27) Osoby, które przed ukończeniem przyuczenia do wykonywania określonej pracy osiągnęły pełnoletność, kończą przyuczenie na warunkach określonych dla młodocianych.

Rozdział 4

Zasady wynagradzania młodocianych

§ 19. 1. Młodocianemu w okresie nauki zawodu przysługuje wynagrodzenie obliczane w stosunku procentowym do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale, obowiązującego od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

2. Stosunek procentowy wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, wynosi:

- 1) w pierwszym roku nauki - nie mniej niż 4%,
- 2) w drugim roku nauki - nie mniej niż 5%,
- 3) w trzecim roku nauki - nie mniej niż 6%.

§ 20. Młodocianym odbywającym przyuczenie do wykonywania określonej pracy przysługuje nie mniej niż 4% wynagrodzenia, o którym mowa w § 19 ust. 1.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 21. Do umów o pracę w celu przygotowania zawodowego, zawartych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, mają zastosowanie dotychczasowe przepisy, chyba że rozporządzenie przewiduje rozwiązania korzystniejsze dla młodocianych.

§ 22. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 maja 1995 r. w sprawie Ochotniczych Hufców Pracy (Dz. U. Nr 59, poz. 309) w § 8 w ust. 1 skreśla się pkt 1.

§ 23. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 października 1989 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych w uspołecznionych zakładach pracy i ich wynagradzania (Dz. U. Nr 56, poz. 332, z 1990 r. Nr 60, poz. 346 i z 1992 r. Nr 102, poz. 519),
- 2) rozporządzenie Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 30 grudnia 1974 r. w sprawie nauki zawodu i przyuczenia do wykonywania określonych prac przez młodocianych w rzemieślniczych zakładach pracy (Dz. U. Nr 51, poz. 335, z 1982 r. Nr 17, poz. 130, z 1988 r. Nr 32, poz. 237, z 1990 r. Nr 56, poz. 332 i z 1992 r. Nr 103, poz. 525).

§ 24. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 2 czerwca 1996 r.

OCENA ZA ... SEMESTR

Pieczętka zakładu pracy

Buk, dnia

ZAŚWIADCZENIE

Uczeń/nica

Urodzony/a/

Otrzymał/a/ w roku praktycznej nauki zawodu za semestr

w zawodzie w roku szkolnym 201.../201...

następujące oceny:

1. z praktycznej nauki zawodu
2. z zachowania

Skala ocen: *(słownie , w pełnym brzmieniu)*

Ad.1. celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny, niesklasyfikowany

Ad.2. wzorowe, bardzo dobre, dobre, poprawne, nieodpowiednie, naganne

.....

Podpis i pieczętka pracodawcy

Spis treści:

Podstawowe informacje dla nauczycieli zawodu.....	1
Warunki zatrudnienia młodocianych.....	1
Formy zatrudnienia młodocianych.....	1
Wypowiedzenie umowy o pracę młodocianemu pracownikowi.....	2
Szczególna ochrona zdrowia pracownika młodocianego.....	2
Urlopy młodocianego pracownika.....	3
Prac wzbronione młodocianym.....	3
Przepisy prawne dotyczące organizacji nauki zawodu.....	4
Praktyczna nauka zawodu młodocianych.....	4
Organizacja nauki i zawodu.....	4
Bezpieczeństwo i higiena pracy.....	5
Kodeks pracy – dział 9: Zatrudnianie młodocianych.....	6
Rozdział I – Przepisy ogólne.....	6
Rozdział II – Zawieranie i rozwiązywanie umów o pracę w celu przygotowania zawodowego.....	7
Rozdział III – Doksztalcanie.....	7
Rozdział IV – Szczególna ochrona zdrowia.....	8
Rozdział V – Urlopy wypoczynkowe.....	9
Rozdział VI – Rzemieślnicze przygotowanie zawodowe.....	9
Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 28.05.1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagrodzenia.....	10
Rozdział I – Przepisy ogólne.....	10
Rozdział II – Nauka zawodu.....	11
Rozdział III – Przyuczenie do wykonywania określonej pracy.....	14
Rozdział IV – Zasady wynagradzania młodocianych.....	15
Rozdział V – Przepisy przejściowe i końcowe.....	15
Wzór zaświadczenia o ocenie za praktykę zawodową.....	16

Branżowa Szkoła I stopnia w Buku

ul. Dworcowa 44, 64-320 Buk

tel. 61 830 10 01 / fax. 61 830 11 67

e-mail sekretariat@zspgbuk.pl

Kierownik szkolenia praktycznego

Olga Mazurek – Lipka

tel. 61 830 10 01 wew. 104

e-mail praktyki@zspgbuk.pl